

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти сертифікована на відповідність
ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ ДТЕУ
Голова вченої ради

Анатолій МАЗАРАКІ

(протокол № 8 від "24" квітня 2025 р.)

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

ПОЛІТОЛОГІЯ

Спеціальність С2 Політологія

Галузь знань

С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

Рівень вищої освіти – Третій (доктор філософії)

Освітня програма вводиться в дію
з 01 жовтня 2025 р.
(наказ № 1000 від "24" квітня 2025 р.)

Київ
2025

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

1- ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Державний торговельно-економічний університет Відділ аспірантури і докторантури
Рівень вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Третій рівень вищої освіти Кваліфікація – доктор філософії з політології
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність	С2 Політологія
Назва освітньої програми	Політологія
Обмеження щодо форм навчання	Обмеження відсутні
Відповідність стандарту вищої освіти МОН України	Відповідає стандарту вищої освіти МОН України (наказ № 393 (зі змінами) від 26.03.2024 р.)
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний. Обсяг освітньо-наукової програми – 240 кредитів ЄКТС. Нормативний строк підготовки 4 роки
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію № 3572 від 23.06.2022 дійсний до 01.07.2026, виданий Акредитаційною комісією Міністерства освіти і науки України.
Цикл, рівень вищої освіти	QF for ENEA – третій цикл, EQF for LLL – 8 рівень, НРК України – 8 рівень
Передумови вступу на освітню програму	Освітній ступінь магістра (7 рівень НРК) Володіння вступником компетентностями та опанування результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності С2 Політологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти (перевіряється вступними випробуваннями)
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До затвердження нової редакції освітньої програми
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://knute.edu.ua/

2-МЕТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Підготувати висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у європейський та світовий науково-освітній простір фахівця ступеня доктора

філософії з політології; розвинути в аспірантів дослідницькі навички в предметній області за рахунок більш глибокого розуміння політичних процесів, причинно-наслідкових зв'язків, суті політичних подій та явищ у минулому і сучасному; забезпечити консультативну підтримку у виконанні оригінальних наукових досліджень, що направлені на отримання нових наукових знань, підготовку та захист дисертації.

3-ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Предметна область

Об'єкт(и) вивчення та/або діяльності: політичні відносини між акторами та інститутами на місцевому, національному та глобальному рівні (politics, policy, polity), влада та урядування, політичні інститути та процеси, публічна політика, світова політика та політика окремих країн, міжнародних організацій та регіонів, воєнно-політичні (безпекові) аспекти взаємодії політичних суб'єктів.

Цілі навчання: набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та дослідницько-інноваційної діяльності у сфері політології, застосовувати наукову методологію у дослідницькій та педагогічній діяльності, виконувати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Теоретичний зміст предметної області: основні поняття, концепції, принципи сучасної політичної теорії; політичні відносини; політичні процеси, політичні актори; політичні інститути; громадянське суспільство; політичні трансформації; політичні комунікації; політична система; політична влада; військова та безпекова політика; політичні конфлікти на локальному, регіональному, національному та глобальному рівнях.

Методи, методики та технології: кількісні та якісні методи політологічних досліджень, технології та інструментарій аналізу політичної сфери, сучасні цифрові технології.

Інструменти та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси та програмні продукти, які застосовуються у практичній політичній діяльності та дослідній роботі у сфері політичних наук.

Основний фокус освітньої програми

Освітньо-наукова програма орієнтована на підготовку кваліфікованих фахівців-політологів, які володіють аналітично-дослідницьким апаратом політичної науки, поглибленими знаннями політичної теорії та практики. Програма базується на дослідженні теоретико-методологічних засад суспільної практики політичного пізнання, прикладних аспектів політології з акцентом на діяльнісну сутність політики, опануванні компетентностей їхньої реалізації в рамках власної дослідницької роботи та внеску у розробку наукових проблем, пов'язаних з конкретними політичними інститутами та процесами. Набуті компетентності можуть бути застосовані в експертно-аналітичній, політико-організаційній, консультативній та громадській діяльності. Дослідник-початківець отримує повну підтримку при опрацюванні теми дослідження та підготовці практичної та теоретичної/методичної стратегії.

4-ПРИДАТНІСТЬ ВИПУСКНИКІВ ДО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ТА ПОДАЛЬШОГО НАВЧАННЯ

Придатність до працевлаштування

Посади згідно класифікатору професій України ДК 003:2010:

Вища посадова особа (голова, генеральний секретар, секретар, президент, лідер, керівник та ін.), народний депутат (1110), представник МЗС (1120) політичної партії (1141.1). Вищі посадові особи (1143). Голова Центральної виборчої комісії (1210.1), Секретар Центральної виборчої комісії (1229.1), Законодавці, вищі державні службовці, керівники, менеджери (управителі). Керівники підприємств, установ, організацій (12): керівники підприємств, установ, організацій (Директор) (1210.1), керівники різних основних підрозділів (Начальник) (1229.1), керівники функціональних підрозділів (Начальник)(1231). Керівник науково-дослідного підрозділу (1237), головний фахівець науково-дослідного підрозділу (1237.1), Начальник (Завідувач) науково-дослідного підрозділу (1237.2), Керівник проектів та програм (1238), Керівник інших функціональних підрозділів (1239), Керівник малих підприємств (Директор) (13). Консультант (в апараті органів державної влади, виконкому) (2419.3). Професіонали: політолог, політичний оглядач (2443), викладачі вищих навчальних закладів (2310): Докторант, Доцент, Професор кафедри (2310.1), асистент, Викладач вищого навчального закладу (2310.2). Інші професіонали (23) (24)науковий співробітник, консультант (в апараті органів державної влади, виконкому), Консультант із суспільно-політичних питань (в партіях та інших громадських організаціях), лектор. Адміністративний помічник (3436).

Місця працевлаштування. Посади наукових і науково-педагогічних працівників у наукових установах і закладах вищої освіти, працівників найвищої кваліфікації у дослідницьких та науково-експертних установах та організаціях, наукових консультантів в органах державної влади.

Подальше навчання

- освітньо-наукові програми на 8-ому рівні НРК України у споріднених галузях наукових знань;
- освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (у тому числі, за кордоном), що містять додаткові освітні компоненти;
- здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.

5-ВИКЛАДАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Викладання та навчання

- Особистісно-орієнтований підхід у навчанні, що забезпечується лекційними курсами, практичними заняттями та науковим семінаром за темою дисертаційної роботи, які стимулюють розвиток критичного мислення у аспірантів.
- Самостійна робота з джерелами інформації у наукових бібліотеках України та за її межами, використання електронних ресурсів.
- Консультування та керування науковим дослідженням аспірантів з боку наукового керівника.
- Інформаційна підтримка участі аспірантів в конкурсах на отримання наукових стипендій і грантів.
- Робота аспірантів у складі проектних груп, при виконанні науково-

дослідної роботи.

- Апробація результатів наукових досліджень у ході проведення науково-комунікативних заходів: конференції, семінари, «круглі столи», тренінги тощо.

Оцінювання

Освітня складова програми.

Система контролю оволодіння аспірантами дисциплінами освітньо-наукової програми складається з поточного та підсумкового видів контролю. Поточний контроль має на меті отримання оперативних даних про рівень знань аспірантів і якість сформованих компетентностей. Він передбачає застосування комплексу методів оцінювання: усне опитування, тестовий контроль, виконання проектних завдань, тощо. Підсумковий контроль знань у вигляді диференційованого заліку і проводиться як форма оцінювання рівня засвоєння аспірантом теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни.

Наукова складова програми.

Оцінювання наукової діяльності аспірантів здійснюється на основі кількісних та якісних показників, що характеризують підготовку наукових праць, участь у наукових конференціях, підготовку окремих частин дисертації відповідно до затвердженого індивідуального плану наукової роботи аспіранта. Звіти аспірантів за результатами виконання індивідуального плану наукової роботи щопівроку затверджуються на засіданні кафедр та вченій раді факультету з відповідною рекомендацією.

6-ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Інтегральна компетентність

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері політології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03 Здатність працювати в міжнародному середовищі.

ЗК04 Здатність розв'язувати комплексні проблеми політичних наук на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК01 Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англомовних наукових текстів за напрямом досліджень.

СК02 Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в політичних науках та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути

	опубліковані у провідних наукових виданнях з політичних наук та суміжних галузей.
СК03	Здатність застосовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері політичних наук, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення в науковій та освітній діяльності.
СК04	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.
СК05	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері політичних наук, оцінювати та забезпечувати якість виконаних досліджень.
СК06	Здатність ініціювати та реалізовувати інноваційні комплексні проекти у сфері політичних наук та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство під час їхньої реалізації.
СК07	Здатність аналізувати та оцінювати сучасний стан, тенденції розвитку політичних наук.
СК08	Здатність складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень та реєстрації прав інтелектуальної власності.
СК09	<i>Здатність розкривати сутність політологічного знання і застосовувати це знання в професійній та громадській діяльності¹.</i>
7-РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	
РН01	Мати передові концептуальні та методологічні знання з політичних наук та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, та отримання нових знань у сфері політичних наук та/або здійснення інновацій.
РН02	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми політичних наук державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у провідних наукових виданнях.
РН03	Розробляти та реалізовувати наукові та/або прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми політичних наук з врахуванням етичних, соціальних, економічних та правових аспектів.
РН04	Формулювати проблеми, конструювати дизайн та використовувати кількісні та якісні методи під час проведення теоретичних та/або прикладних досліджень.
РН05	Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з політичних наук та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики.
РН06	Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті всього комплексу

¹ Курсивом наведені загальні, спеціальні (фахові) компетентності та результати навчання, які відображають фокус освітньої програми

	сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблеми.
PH07	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.
PH08	Організовувати і здійснювати освітній процес у галузі політичних наук, формувати його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.
PH09	Глибоко розуміти загальні принципи та методи соціально-поведінкових наук, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері політичних наук та у викладацькій практиці.
PH10	Керувати дослідницькою та інноваційною діяльністю, організовувати роботу колективу дослідників.
PH11	Складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності.
PH12	<i>Використовувати провідні моделі політичного пізнання в якості ключового компонента аналізу конкретних політичних інститутів та процесів у політико-діяльнісному контексті.</i>

8- РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Кадрове забезпечення

Реалізацію освітньо-наукової програми забезпечує викладацький склад провідних фахівців з політології, які мають наукові ступені кандидата, доктора наук.

Матеріально-технічне забезпечення

Аспіранти повною мірою забезпечені матеріальними ресурсами для навчання та виконання досліджень. До їхніх послуг:

- понад 30 тис. м² навчальних будівель;
- окремий гуртожиток для аспірантів (понад 80 кімнат)
- майже 1 млн. найменувань навчальної та наукової літератури в бібліотеці ДТЕУ;
- 470 посадкових місць у читальних залах ДТЕУ, в тому числі у мультимедійній бібліотеці ДТЕУ, де забезпечено доступ до наукометричних баз даних SCOPUS, Web of Science;
- 2000 робочих місць із виходом в Інтернет + WiFi. Уся комп'ютерна техніка забезпечена базовим програмним забезпеченням, на комп'ютерах в лабораторіях кафедр інстальовано спеціальне програмне забезпечення, необхідне для проведення досліджень аспірантами;
- лабораторія дистанційного навчання, в якій розміщено близько 1000 освітніх курсів;

електронна платформа для комунікації аспірантів на базі Microsoft Office 365 тощо.

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітньої програми з підготовки фахівців зі спеціальності С2 «Політологія» відповідає ліцензійним

вимогам, має актуальний змістовий контент, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях:

- ✓ офіційний веб-сайт містить інформацію про освітньо-наукові програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти;
 - ✓ необмежений доступ до мережі Інтернет;
 - ✓ наукова бібліотека, SMART-бібліотека, читальні зали;
 - ✓ онлайн ресурси MIA Освіта, MS Outlook та MS Teams 365;
 - ✓ система дистанційного навчання ДТЕУ на платформі віртуального навчального середовища Moodle;
 - ✓ навчальні і робочі плани;
 - ✓ графіки навчального процесу;
 - ✓ навчально-методичні комплекси дисциплін;
- дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів з дисциплін, програми практик.

9-АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ

Національна кредитна мобільність

Згідно з договорами про співробітництво між ДТЕУ та закладами вищої освіти України, науковими установами.

Міжнародна кредитна мобільність

У межах договорів про співробітництво між ДТЕУ та закладами вищої освіти Франції, Великобританії, Польщі, Німеччини, в рамках яких здійснюється партнерський обмін.

Навчання за напрямком КА1 з отриманням кредитів в університетах країн-членів Програми Еразмус+

Навчання іноземних здобувачів вищої освіти

Іноземним здобувачам вищої освіти гарантуються всі права та свободи, у відповідності до чинного законодавства України і Статуту університету.

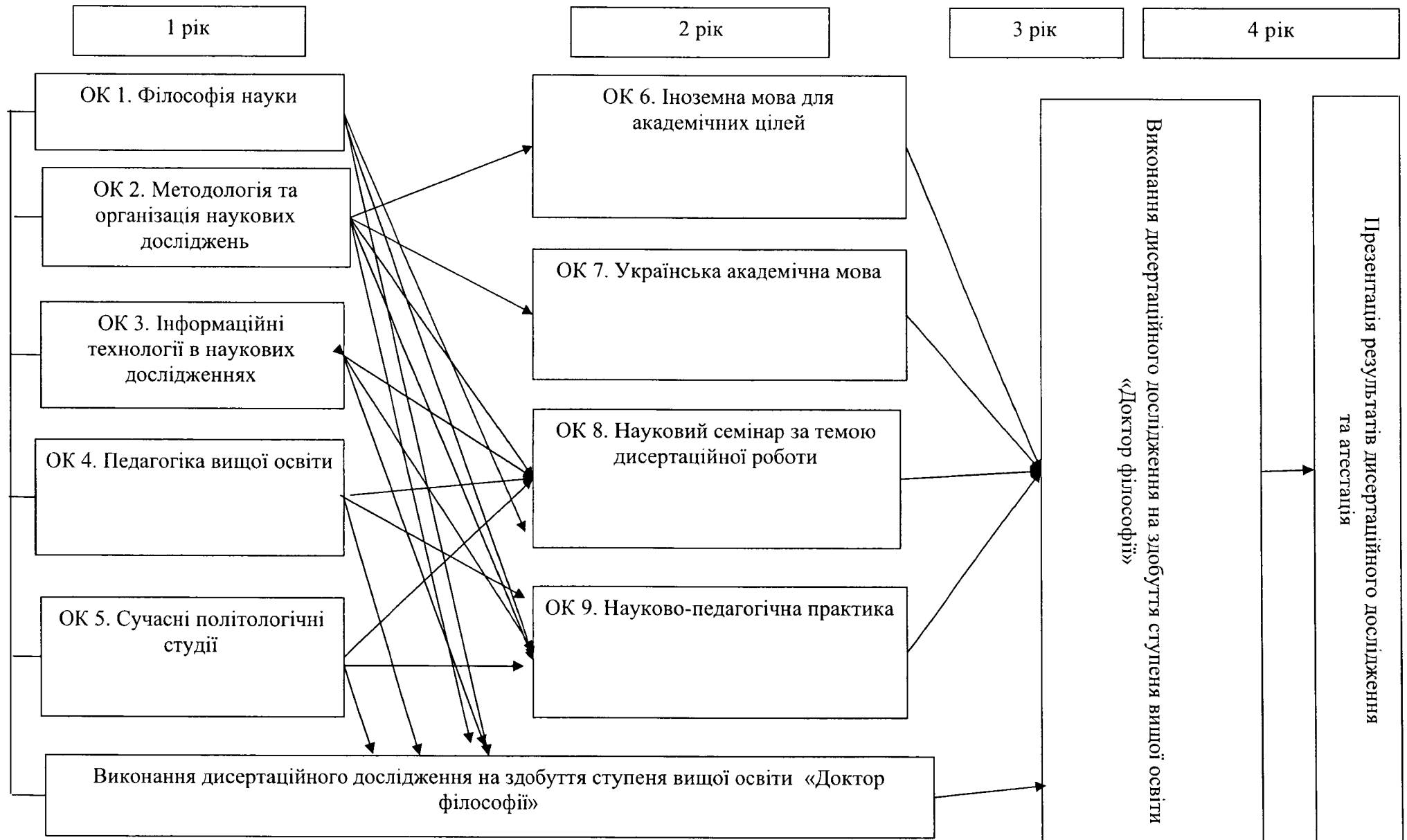
2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонент ОП

Код	Освітні компоненти програми	Кредити ЄКТС	Форма контролю
<i>Обов'язкові компоненти</i>			
ОК1	Філософія науки	2	ДЗ
ОК2	Методологія та організація наукових досліджень	4	ДЗ
ОК3	Інформаційні технології в наукових дослідженнях	2	ДЗ
ОК4	Педагогіка вищої освіти	2	ДЗ
ОК5	Сучасні політологічні студії	4	ДЗ
ОК6	Іноземна мова для академічних цілей	2	ДЗ
ОК7	Українська академічна мова	2	ДЗ
ОК8	Науковий семінар за темою дисертаційної роботи	2	ДЗ
ОК9	Науково-педагогічна практика	2	ДЗ
Загальний обсяг обов'язкових компонент		22	
<i>Вибіркові компоненти*</i>			
ВК 01	Освітній компонент 1	2	ДЗ
ВК 02	Освітній компонент 2	2	ДЗ
ВК 03	Освітній компонент 3	2	ДЗ
ВК 04	Освітній компонент 4	2	ДЗ
Загальний обсяг вибіркового компонентів		8	
Загальний обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми		30	
Підготовка дисертації (наукова складова)		174	
Презентація результатів дисертаційного дослідження та атестація		36	
Загальний обсяг освітньо-наукової програми		240	

* За погодженням з науковим керівником

2.2. Структурно-логічна схема ОНП

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здійснюється у формі публічного захисту дисертації. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, яке пропонує розв'язання комплексної проблеми у сфері політичних наук або на її межі з іншими науками, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути оприлюднена на офіційному сайті ДТЕУ. *Обсяг основного тексту дисертації має становити 6,5–7,5 авторських аркушів.*

4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОБОВ'ЯЗКОВИМ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Компетентності	Обов'язкові компоненти ОНП									Наукова складова
	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	
ЗК01	+	+			+			+		+
ЗК02	+		+				+	+	+	+
ЗК03				+	+	+				+
ЗК04	+	+		+	+			+	+	+
СК01		+	+			+	+			+
СК02	+	+			+		+	+		+
СК03		+	+						+	+
СК04				+			+		+	+
СК05		+	+		+			+		+
СК06		+		+	+			+		+
СК07	+	+			+			+		+
СК08		+								+
СК09		+			+			+		+

**5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ
ОБОВ'ЯЗКОВИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ**

Результати навчання	Обов'язкові компоненти ОНП									Наукова складова
	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	
РН01	+	+	+		+			+		+
РН02		+			+	+	+			+
РН03		+								+
РН04	+	+	+						+	+
РН05	+	+	+					+		+
РН06		+			+					+
РН07		+	+		+					+
РН08				+			+		+	+
РН09		+		+	+					+
РН10		+	+	+		+	+	+	+	+
РН11		+								+
РН12		+			+			+		+

Розроблено робочою групою у складі

1. БАРАНОВСЬКИЙ Фелікс Володимирович, доктор політичних наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та політології, гарант освітньо-наукової програми.
2. МАЗАРАКІ Анатолій Антонович, доктор економічних наук, професор, ректор.
3. КОНДРАТЕНКО Олег Юрійович, доктор політичних наук, доцент, професор кафедри філософії, соціології та політології.
4. МІЩЕНКО Анна Михайлівна, кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри філософії, соціології та політології.
5. ГОНЧАР Максим Володимирович, аспірант освітньо-наукової програми «Політологія».

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. ПОЛІЩУК Ігор Олексійович, доктор політичних наук, професор, професор кафедри міжнародного права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.
2. БАЛАБАН Ростислав Валерійович, кандидат політичних наук, провідний науковий співробітник відділу політичних інститутів та процесів Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України.

ПЕРЕЛІК ВИБІРКОВИХ КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Код	Освітні компоненти програми	Кредити ЄКТС
<i>Вибіркові компоненти</i>		
ВК 1	Гуманітарна політика держави	2
ВК 2	Дипломатичний та діловий протокол та етикет	2
ВК 3	Дипломатичні відносини України	2
ВК 4	Інша освітня компонента за погодженням з науковим керівником	2
ВК 5	Комерціалізація інтелектуальної власності	2
ВК 6	Математичне моделювання у наукових дослідженнях	2
ВК 7	Міжнародна статистика	2
ВК 8	Національні інтереси у світовій геополітиці та геоекономіці	2
ВК 9	Ораторське мистецтво	2
ВК 10	Статистичні методи аналізу та прогнозування	2

